– Ось і весна… Нарешті ми діждались її, Маріє Павловно. Правда?

Молода білявка з світло-блакитними очима глянула на свого супровідника, нерішуче всміхнулась і спинила свій погляд на його стрункій постаті в студенческькім убранні. Трішки подумавши, вона злегка схилила голову і тихо промовила:

– Сядьмо… я втомилась.

Вони підійшли до ослона, що стояв під старим осокором і сіли.

В саду було тихо. Студент, уважно подивившись на панночку, зауважив, що вона рожева, мов маківка, свіжа, і в очах у неї сяє щось таке, чого неможна висловити одразу якимсь одним словом. Він постеріг, що Марія Павловна сьогодні друга; навіть її мовчазність сьогодні не така, як завсігди, але якась інша.

– Петре Івановичу, – мовила панночка, – чого ви раз у раз дивитесь на мене так, що доводиться червоніти?

– Я любуюсь вами, Маріє Павловно.

– Це не виправдування: од вашого погляду мені ніяково.

– Хіба?

– Ну, звичайно! Я не можу, коли ви так дивитесь!

– Вибачайте… Я одвернусь.

– Ні, цього робить не треба. Я не проти того, щоб ви дивились на мене, навіть люблю, коли на мене дивляться, але тільки не так.

– Ви вередуєте, Маріє Павловно.

– Ні, ні… без жартів… Од такого погляду мені завсігди робиться ніяково: я хвилююсь, червонію…

– Дивно!

– Нема нічого дивного! Невже ви на собі не спробували такого ж почування, коли якась женщина…

Петро Іванович, перебивши панночку, рішуче мовив:

– Ні, мені це почування ще не знайоме. Я не знаю, що я почув би, як би ви, Маріє Павловно, подивились на мене допитливо і напружено… Але, як ви ніколи не пестите мене довгим поглядом, то…

– Годі, Петре Івановичу, до чого все оце?.. Будемо говорить по-звичнішому, як завсігди.

Панночка кинула на студента короткий погляд і перевела його на протилежну липу, верхів’я котрої було покрите бісером молодої зелені; тоді як широкі криві гілки стояли ще зовсім чорними.

– Наші відносини, Маріє Павловно, повинні змінитись… Я вас кохаю й був би дуже щасливий, як би ви…

– Ні, ні! Не вигадуйте хтозна чого, – з свідомістю свого значіння спинила його Марія Павловна й подивилась на годинник.

Раптом з дерева на садову стежечку впав розкушланий горобець.

Прищулившись грудкою до землі, він скілька ментів просидів нерухомо, мовби очуняючи од несподіванки, потім заворушився, якось

незвичайно закричав, лицарськи підвів закинуту назад голівку й сердито зацвіріньокав, здіймаючи круг себе клубки куряви своїми маленькими крильцями. Хвіст йому, судорожно сіпаючись, заходив ходуном, доводячи, що горобець дуже збентежений і розлютований.

І справді! На гілках дуплястої липи, що стояла над стежечкою, крутився, збиваючи зелений бісер, коло його коханки-горобчихи його щасливий суперник. Стежучи за ним і слухаючи його нахабне цвірінькання, його ображене горобине серце невимовно страждало, і лютість, і рвія розпирали муками маленьку настовбурчену голівку.

– Ців!.. ців!.. ців!!! – задихаючись од рвії та безсилого гніву, цвірінькав горобець, кружляючи на землі і сердито повертаючи голівку, щоб подивитись ще раз на його кохану, але легковажну, зрадливу горобчиху. – Ців!!! Іди до мене!!! Залиши його!!! – здавалось, вимагав він усім своїм розлютованим виглядом.

Зрадниця, комизничаючи й ухиляючись од нового коханця, нарешті почула його страждання. Боляче клюнувши в тім’я нахабного кавалера, вона скочила на нижчу гілку і звідсіля з цікавістю почала дивитись на землю, мовби любуючись стражданнями, що були викликані її поведінкою.

– Ців! ців!.. – закохано й слабо, скілька разів писнула вона, піддаючись, нарешті, жалощам до пригнобленого і набитого коханця і, мовби, кажучи йому в утіху: "Не гнівайся! Я кохаю тільки тебе! Але що ж я можу зробити?! Я слабенька, а він дужчий од тебе! Поборися ще… не піддавайся! Хто сильніший, той миліший… Ч…ік!.."

Подоланий горобець так, мабуть, і зрозумів її писк. Настовбурчивсь опукою од образи та рвії, він раптом стрілою скочив на липу і щез в її густих гілках. Зараз же звідтіля почулось незвичайне чирикання. Герць між суперниками почався з новою силою.

З радісним писком горобчиха негайно перемінила своє місце.

– Ч…ік! Ч…ік! – підбадьорююче пищала вона, скачучи по гілці перед бійцями.

Розлютованим лицарям зробилось тісно на дереві. Впавши на доріжку, в клубках куряви бились вони, затуманені злосливістю і рвією, наскакуючи й одлітаючи один од другого й пускаючи вгору цілі водограї дрібних перінок. Горобчиха, на своїй наглядній гілці, нерухомо й уважно завмерла, зачарована і захоплена тією бійкою.

– Ч…ік! Ч…ік!.. – кликала вона в страстнім забутті й її голос робив бійців ще більше кровожерними. З новою силою люто схопились вони знов, нічого не бачучи в своїй злосливості, запалені бажанням узаємного знищення.

Тим часом. до горобчихи підлетів третій горобець і зразу ж почав залицятись до неї.

Горобчиха жваво заскакала круг свіжого коханця, якось тоненько зачилікала і враз почала оддаватись йому, за кожним разом одлітаючи все далі й далі од бойовища й закликаючи за собою нового коханця.

Обличчя Марії Павловни замарилось, і плечі починали здригатися. Вона хрупнула пальцями й перевела свій погляд на Петра Івановича.

Петро Іванович взяв її гарячу руку і теж почав дивитись на неї.

Під його палким допитливим поглядом вона ледве не втрачала притомності од спазмів, що раптом здушили їй горло, од необхідності стримувати незвичайне скорочення м’язів, од страшного внутрішнього зусилля, щоб прикидатись спокійною.

Петро Іванович однією рукою держав руку Марії Павловни, а другу положив їй на тремтячий стан. Панночка хвилювалась, червоніла, блідла, але мовчала. Тишина саду і повне безлюддя благословляли їх випадкову близькість.

Пройшла хвилина втомної павзи.

– Нам уже треба йти звідсіля… – нарешті мовила якимсь схвильованим, мовби не своїм, голосом Марія Павловна й одкинулась, потягаючись, на спинку ослона.

– Так… Підем… Але попереду я вас поцілую…

– Цілуйте… – прошептала Марія Павловна і схилилась до нього.